

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

CZV neprané 25 kg.....	4,14 Kč/kg
OOC neprané 25 kg	5,60 Kč/kg
Spotřebitelské ceny	9,31 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství Česká republika

V průběhu uplynulého čtrnáctidenního cyklu pokračoval na domácím trhu brambor pokles všech kategorií cen. Je zřejmé, že trh je v současnosti velice dobře zásoben komoditou domácí provenience, obchodníci i koneční prodejci těží z výhody velkého množství dodavatelů, proto všechny ceny klesají. Pro spotřebitele je dobrou zprávou, že ceny nejvýrazněji klesly právě v této kategorii, tedy spotřebitelská cena. Jistou nadějí farmářům a obchodníkům mohou přinést polopozdní a pozdní odrůdy vhodné na uskladnění, kde bývá tradičně vyšší kvalita produktů a tím i lepší ceny.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 35. a 36. týdnu roku 2009 takto:

CZV konzumních brambor 3,89 Kč/kg
(proti 34. týdnu 2009 pokles o 0,25 Kč/kg)
OOO konzumních brambor 5,30 Kč/kg
(proti 34. týdnu 2009 pokles o 0,30 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,10 do 9,50 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla Impala, ale i Carrera, dále Madelaine a Marabel s cenami nejčastěji mezi 2,50 až 4,50 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOO) v rozsahu 3,50 – 8,00 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Marabel, Impala a Dali.

Spotřebitelské ceny se ve 34. týdnu 2009 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 8,61 Kč/kg, takže se proti předchozímu období (32. týdnu 2009) snížily o 0,70 Kč/kg.

V uplynulém období se CZV proti 36. týdnu 2008 tentokrát ovšem snížily o 0,58 Kč/kg, SC v tomto období také klesly o 0,78 Kč/kg, a také ceny obchodníků OOO se meziročně snížily mírně o 0,37 Kč/kg.

Evropská unie

Belgičtí farmáři letos čekají mírné zvýšení svého podílu na trzích zemí EU. V Belgii se letos očekává rekordní sklizeň 3,43 mil. t konzumních brambor. Naopak v Nizozemí se letos podle tamní bramborářské společnosti snížila sadbová plocha brambor na úroveň 68 800 ha, to je o 0,7 % méně než v roce 2008. Proto se nedá očekávat, že by sklizeň dosahovala úrovně loňského vrcholu. Přesto byla poptávka po komoditě ke zpracování za posledních 12 měsíců na hodnotě 3,281 mil. t (v období červenec 2008 – červen 2009).

V **Německu** dosahuje sadbová plocha raných brambor podle předběžných odhadů 14 046 ha. Nejvíce se tato komodita pěstuje v Dolním Sasku (3 610 ha), dále v Porýní-Falci 3 400 ha a konečně v Severním Porýní - Vestfálsku rovných 3 tis. ha. Konzumní brambory se letos pěstují na ploše 87,488 tis. ha, což je o 7,9 % méně než loni. Opět zde vévodí Dolní Sasko (27 614 ha), dále Bavorsko s 16 900 ha a třetí v pořadí je Severní Porýní (12 800 ha).

Ve **Francii** se letos čeká celková úroda brambor na úrovni 6,933 mil. t brambor, to je asi o 1,8 % více než loni (6,808 mil. t). Z toho by mělo být sklizeno 5,264 mil. konzumních brambor. Celkový průměrný hektarový výnos se čeká na hodnotě 44,34 t/ha (+1,7 % proti roku 2008) a sadbová plocha činí v souhrnu za letošní rok 156,35 tis. ha (+0,1 %) proti předchozí sezóně. Průměrná farmářská cena se očekává na úrovni 140 EUR/t, loni to bylo 154,9 EUR/t, ale je to lepší než v roce 2007 (137,9 EUR/t).

Velká Británie čeká navzdory poklesu produkce celkovou úrodu přes 6 mil. t, podle odhadu asi 6,014 mil. t komodity. Jde o pokles o 1,5 % proti roku 2008, kdy se urodilo 6,11 mil. t brambor. Průměrný výnos má dosahovat hodnoty 42,04 t/ha při ceně 125 GBP/t.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2009

Období zjištění ceny 36. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	4,50	3,10	-0,93
CARRERA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	6,00	4,80	-0,76
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,10	3,50	2,60	-0,13
FINKA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,30	3,60	3,47	-0,05
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	9,50	5,15	-0,06
MADELAINE	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	4,00	3,40	0,12
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	4,00	3,00	-0,30
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,10	6,00	3,40	-0,17
SECURA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,20	3,80	2,73	-0,10
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,10	9,50	3,89	-0,34
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	10,00	16,00	13,84	-0,13

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2009

Období zjištění ceny 36. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,60	5,60	5,08	0,35
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,80	8,00	5,60	-1,10
EVEREST	BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,80	7,00	4,90	-
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	8,00	5,28	-0,41
INOVA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,70	5,00	4,87	-
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,80	7,90	6,57	-
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	8,00	5,37	0,04
PRESTO	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	8,00	6,95	0,00
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,40	6,00	4,93	-
ROSARA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	8,00	5,04	-0,16
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	8,00	5,40	-0,24
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	12,50	19,90	15,10	0,01

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích, u Nových brambor je velikost balení 1-25 kg. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)

Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	25.	14,83	14,81	15,34	14,78	11,40	14,68	15,07	12,57	13,92	14,15	14,08	13,98	13,42	11,55	13,90
	28.	11,90	11,71	12,26	11,68	12,27	12,09	11,82	10,41	11,50	12,66	12,15	12,48	11,97	10,51	11,81
	30.	10,89	10,55	9,76	10,64	7,82	10,41	10,57	9,58	10,35	10,76	10,92	11,98	11,05	10,42	10,41
	32.	9,48	8,97	8,46	9,64	8,83	8,86	8,77	8,34	9,08	9,59	10,01	10,76	10,21	9,30	9,31
	34.	8,54	8,60	8,34	9,16	7,73	8,19	7,98	8,16	8,25	8,26	9,43	10,37	8,79	8,79	8,61

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

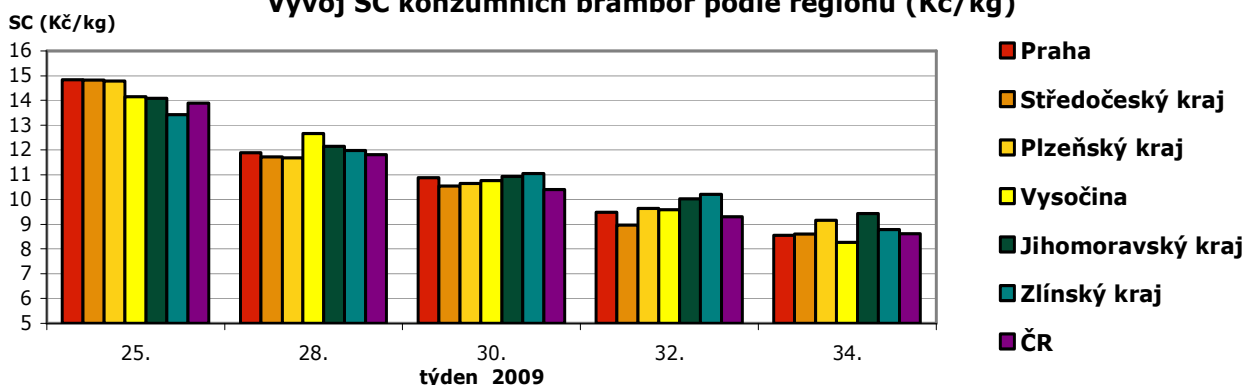

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2009/2010	2008/2009	2009/2010	2008/2009
28. týden 09	5,83	4,25	6,25	7,61
30. týden 09	4,62	4,35	5,97	6,77
32. týden 09	4,70	4,46	5,58	6,50
34. týden 09	4,14	4,40	5,60	5,96
36. týden 09	3,89	4,47	5,30	5,67

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg)

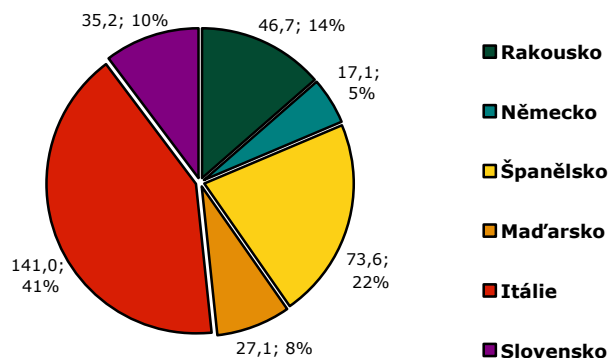
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – dovoz raných a konzumních brambor v období 1.-31.7. 2009

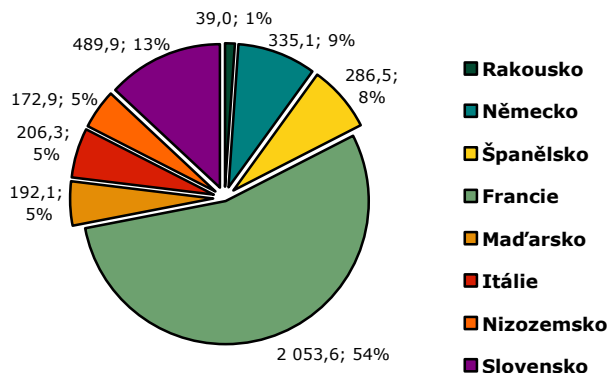
Během července 2009 bylo do ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **dovezeno celkem 340,6 t raných brambor (KN 0701 9050)**. Z tohoto objemu byl největší díl (141,0 t; 41 %) dovezen z Itálie. Druhá pozice připadla přibližně s 22 % dovozu ze Španělska (absolutně 74 t). Pomyslný bronz připadl se 14 % dovozu z Rakouska (47 t). Situaci dokresluje dolní graf.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení **exportu konzumních brambor (KN 0701 9090) v období červenec 2009**. Jednoznačný prim zde zaujímá Francie (54 %), absolutně 2 054 t komodity. Druhá pozice připadá Slovensku (490 t; 13 %), a třetí je Německo (9 %; 335 t brambor). Podrobnější informace o rozložení exportu v tomto období uvádí graf níže.

Dovoz raných brambor (KN 0701 9050) v období VII - 2009 (tuny; %); dovoz celkem: 340,6 t

Dovoz konzumních brambor (KN 0701 9090) v období VII -2009 (tuny;%); dovoz celkem: 3 777,5 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2009

SKK/kg; EUR/100 kg

Období/odrůda	PRINCES	MILVA	Min. cena ^A	Brambory celkem SKK/1kg	Brambory celk. €/100 kg	Max. cena ^A
19. týden 09	17,24	16,74	13,20	5,22	17,34	20,92
20. týden 09	-	-	11,00	4,47	14,84	21,58
21. týden 09	-	-	11,00	4,81	15,97	20,92
22. týden 09	-	-	13,28	4,82	15,99	17,48
24. týden 09	ADORA	IMPALA	23,00	7,91	26,25	30,00
26. týden 09	25,11	-	18,00	7,39	24,54	33,00
27. týden 09	20,37	23,30	16,00	6,49	21,54	33,00
28. týden 09	18,84	19,17	16,00	5,54	18,37	33,00
červen 09 ^B	25,45	28,61	13,28	7,34	24,36	35,00
červenec 09 ^B	19,46	18,02	13,00	5,25	17,42	33,00

Poznámka: 25 kg balení; Přepočet na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; A = od 1.1.2009 uvádí ATIS ceny v EUR/100 kg v souvislosti s přechodem Slovenska na společnou Evropskou měnu; B= průměrné hodnoty za celý měsíc 2009

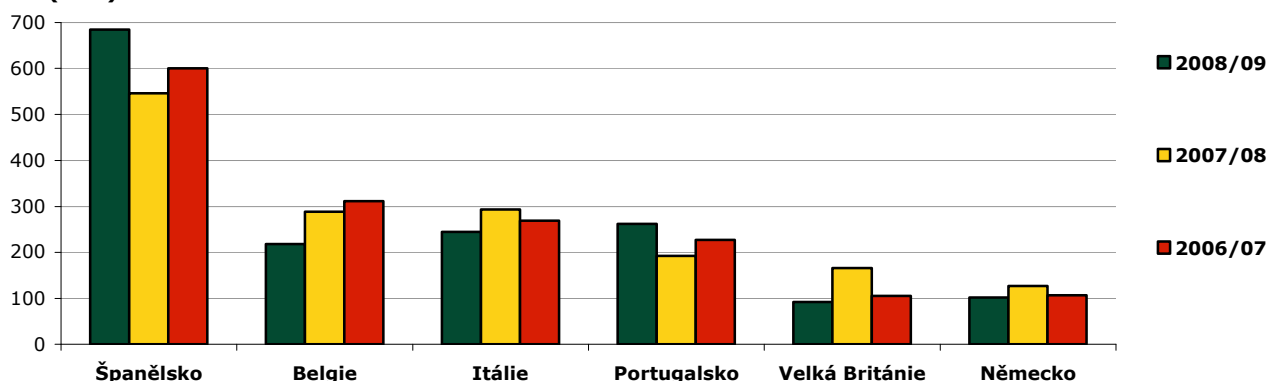
Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Francie

Export konzumních brambor z Francie v období červen-květen podle destinace

vývoz (tis.t)

(KN 070190; tis. t)

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Země	Albánie	Estonsko	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko	ČR
23.týden 09	-	20,45	-	18,78	53,60	-	-	14,94
24.týden 09	-	20,45	-	18,78	53,60	-	-	18,21
25.týden 09	-	-	-	19,48	53,60	-	24,38	18,43
26.týden 09	-	-	-	40,48	52,98	-	24,54	21,27
27.týden 09	-	-	30,77	27,50	49,64	-	-	21,35
28.týden 09	-	-	-	20,97	31,93	-	18,37	22,45
29.týden 09	-	-	18,64	18,82	31,97	-	-	17,79

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích; aktuální ceny jsou přislíbeny v druhé polovině září 2009

Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 1.9. – 3.9. 2009

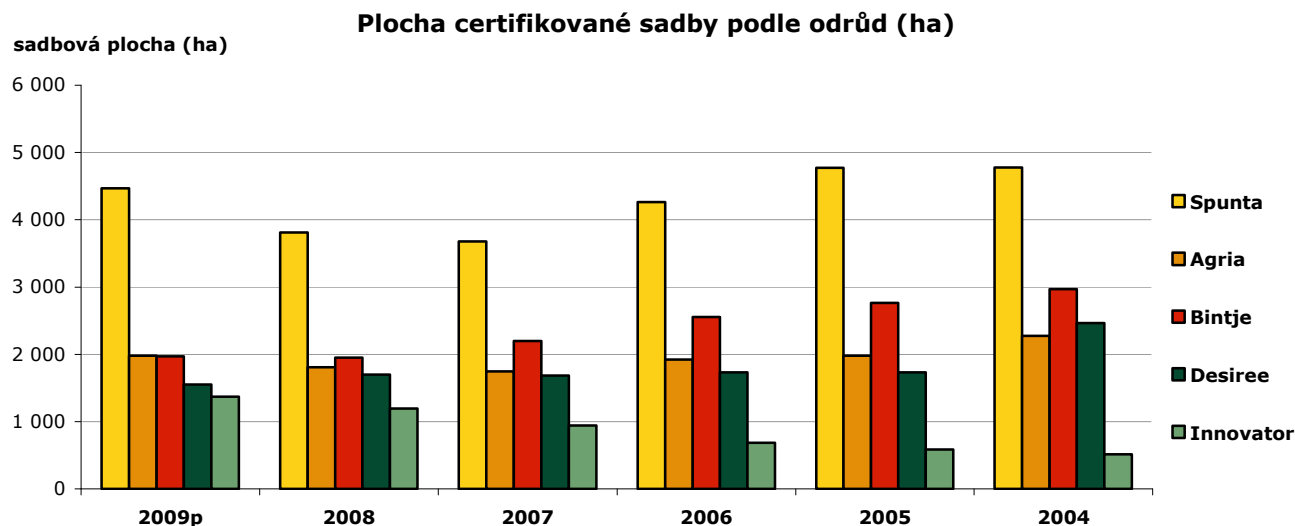
PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze		Lublin		Poznaň		Sandomierz		Zielona Góra		Wrocław	
	3.9.2009		1.9.2009		3.9.2009		3.9.2009		2.9.2009		2.9.2009	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,30	0,55	0,40	0,60	0,27	0,40	0,40	0,50	0,53	0,60	0,25	0,30

Pramen: www.minrol.gov.pl – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

Nizozemí

Pramen: Potato Markets monthly; pozn: 2009p = předběžný odhad přihlášených ploch k certifikaci

Brambory místo ropy

Brambory by v budoucnu mohly být využívány k výrobě plexiskla.

Plastové sáčky z bramborového škrobu jsou známy již delší dobu. Nyní by se však mohla látka obsažená v bramborách stát základem pro výrobu akrylátového skla (plexiskla) a jiných materiálů nahrazujících sklo.

Vědci z mezinárodního Výzkumného ústavu rostlin (PRI) nizozemské University Wageningen vyvinuli rostliny bramboru, které vytvářejí kyselinu itakonovou. Ta je důležitou součástí základní komponenty materiálů nahrazujících sklo. Kyselinu itakonovou produkuje houba *Aspergillus terreus* – v současné době se tak získává zhruba 10 000 tun této kyseliny ročně.

Nevýhodou jsou vysoké produkční náklady a spotřeba energie.

Podle nizozemských vědců je produkce kyseliny itakonové v bramborách perspektivní. Vědci proto začali se šlechtěním speciální odrůdy. Nejprve přenesli genetickou informaci z *A. terreus* do rostliny bramboru a nyní by měla být produkce kyseliny itakonové optimalizována.

Vědci spatřují v tomto vývoji další krok k etablování bramboru jako „základní rostliny“ pro chemickou výrobu. Dosud pochází velká část používaných chemikálií ze zpracovatelských procesů na bázi ropy.

Pramen: www.agronavigator.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 35. týden 2009 (od 24.8.2009 do 30.8.2009)

Br. konzum	Čakovec	Metković	Osijek	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,50	2,00	2,00	2,30	2,50	2,00	1,50
max.	2,00	2,50	2,10	3,00	3,50	2,00	3,50
průměr	1,75	2,25	2,07	2,77	2,83	2,00	2,38

Pramen: www.tisup.mps.hr

Bramboráři: Škůdců a plísni je letos méně

Choroby, škůdci, letošní výnos. I to byla témata semináře Ochrana brambor 2009, který se konal ve středu 12.8. 2009 v Havlíčkově Brodě.

Velký problém představují nejrušnější plísňe a škůdci. Tady však podle Ervína Hausvatera, jednoho z organizátorů a také členů Výzkumného ústavu bramborářského v Havlíčkově Brodě, u plísni nastalo několik změn. Ty se týkají především jednotlivých lokalit.

„Zatímco jsme z minulosti zvyklí, že v Havlíčkově Borové s plísňemi zase tak velké problémy nemají, letos je tomu naopak. Na druhou stranu ve Valečově, kde tyto potíže řeší rok co rok, nebyl letos jejich výskyt tak rozsáhlý.“

Počasí i bakterie

Obecně podle Hausvatera má na plísňe vliv hlavně počasí a klimatické podmínky. „Letos se rychle střídaly fronty, bylo hodně srážek a vysoká vlhkost. To vše způsobuje infekčnost brambor, vždy ale záleží na konkrétní lokalitě,“ dodává Hausvater.

Brambory však také sužují některé nemoci bakteriálního původu, jde například o stříbřitost, která porušuje vzhled mytých brambor. „Proti některým chorobám zatím nemáme vhodné zbraně, pokud existují, nemáme je zatím povolené, nemůžeme je užít,“ říká Hausvater.

Méně zatím letos bramboráři zaznamenávají strupovitost, která ale podle další z přednášejících Ivetky Pánkové nemá velký vliv na samotnou kvalitu plodiny.

„Jde spíše o kosmetickou vadu, která se ale teď stává problémem, protože i brambory jsou hodnoceny z hlediska vzhledu,“ vysvětluje.

Méně se letos objevuje také tzv. savých škůdců. Tedy mšic, ploštic a křísků.

„Oproti minulým letům jsme zaznamenali velký pokles mšic, což způsobilo především pro ně nepříznivé počasí v zimě a jarních měsících. V červnu a červenci pak přišly deště, které je doslova smyly. Křísků, kteří vysávají rostlinné šťávy a způsobují žluté skvrny na listech, je letos také minimum,“ říká Jitka Vencová z Výzkumného ústavu bramborářského v Havlíčkově Brodě.

Dalším škůdcem jsou mandelinky, s nimiž se ale zemědělci potýkají každoročně.

Dobrý výnos

Podle prognóz bude letošní rok z hlediska výnosu dobrý, přestože se u nás výměra oproti některým jiným zemím EU snížila o 1 000 ha.

„Výnosy EU jsou obecně na velmi dobré úrovni. Letošní cena se pohybuje kolem 2,50 za kilogram, což je výš než loni, ale také níž než v roce 2007,“ uvedl Josef Králíček z Ústředního bramborářského svazu v Havlíčkově Brodě.

Pramen: www.agris.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 3.9. 2009

1 EUR – 25,615 Kč 1 DKK – 3,441 Kč 100 HUF – 9,356 Kč 1 PLN – 6,213 Kč 1 GBP – 29,282 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF